

A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság 2011. évi közhasznú tevékenysége – tartalmi összefoglaló

A MAB 2011-ben is eredményesen teljesítette szakmai feladatait, jól szervezett munkával, átgondolt és igen takarékos gazdálkodással biztosítani tudta működését. Elérte ezt annak ellenére, hogy 2009-hez és 2010-hez képest pénzügyi helyzete – önhibáján kívül – tovább romlott, immár drámai mértékben. Központi költségvetési támogatásunk **utoljára 15 évvel ezelőtt, 1997-ben volt abszolút értékben kevesebb** a 2011. évi 126,9 millió Ft-nál. Túlélésünket a rendkívül körültekintő gazdálkodásnak, korábban tartalékolta saját bevételeinknek köszönhetjük. A 2008-as csúcs után azonban utóbbiak is igen meredeken csökkennek (a saját bevétel 2011-ben a 2008. évinek kb. egynegyede volt). A MAB – tartalékainak kényszerű felélésével – e rendkívül nehéz gazdasági környezetben is teljesítette szakmai feladatait, s takarékos gazdálkodással biztosítani tudta működését.

A MAB 2011. évi működésének tartalmi részleteiről a MAB elnökének, valamint főtitkárának vonatkozó éves beszámolóit tudósítanak, melyeket évkönyvünkben publikáltunk.¹ A jelen összefoglaló a MAB 2010. évi működésének néhány lényeges elemét emeli ki.

1. Áttekintés

A MAB szakmai tevékenységének számszerű adatait az alábbi táblázat összegzi. (A 2011-ben határozattal lezárt ügyek száma.) Szakmai tevékenységünk sokoldalúságáról és volumenéről a www.mab.hu honlap részletes tájékoztatást tartalmaz.

Tevékenység és határozat típusa	2011
Alapszak létesítés	3
Mesterszak létesítés	25
Alapszak indítás	50
Mesterszak indítás	100
Szakmonitorozás (alap- és mesterszakok)	12
Doktori iskola létesítés	6
Doktori iskola és törzstag megfelelési vizsgálat	205
Véleményezett egyetemi tanári pályázat	138
2. körös intézményakkreditáció (karok száma)	27
Párhuzamos akkreditáció (programok száma)	71
Felülvizsgálati ügyek	33
Összesen	670

A további közhasznú tevékenységek sorában a következőket kell megemlítenünk:

- állásfoglalások bizottsági előkészítése, meghozatala és kiadmányozása,
- különböző jogszabálytervezetek véleményezése,
- akkreditációs követelmények és eljárások megalkotása és karbantartása,
- a MAB honlapjának fenntartása,
- MAB adatbázis (Titkársági Információs Rendszer, TIR) fejlesztése, működtetése,
- rendszeres kiadványok megjelentetése,
- érdeklődésekre válasz, információszolgáltatás
- hazai és nemzetközi kapcsolatok.

¹ <http://www.mab.hu/joomla/doc/evk2011.pdf>

A **doktori iskolákhoz** kapcsolódó véleményezéseket 2011-ben is kizárólag elektronikus úton, a doktori adatbázisban végeztük. Hasonlóképpen, a **szaklétesítési, szakindítási** beadványok véleményezése is elektronikusan, a TIR adatbázisban történt. 2011-ben továbbá kialakítottuk az **egyetemi tanári pályázatok** véleményezésének TIR adatbázisbeli kezelését. Mindez – az ügymenet korszerűsítése mellett – **költségmegtakarítást** is eredményezett (posta, telefon).

A szokásos **intézményakkreditáció** mellett jelentős munka volt 2011-ben az **agrár képzések párhuzamos akkreditációs vizsgálata (71 szak)**, helyszíni látogatásokkal, a részjelentések írásával, az összefoglaló végső jelentés elkészítésével. A végső jelentést, s benne az egyes szakokra vonatkozó akkreditációs határozatokat a MAB 2011. december 2-i ülése fogadta el. Az agrár képzésekről szóló akkreditációs jelentést – az eddigi párhuzamos programakkreditációs vizsgálatokhoz hasonlóan – kötetbe szerkesztve megjelentettük a MAB kiadványainak sorában.

A MAB igen aktív és elismert **nemzetközi szerepvállalása** (ENQA, CEE Network, tisztségek, szakértői megbízások, projektek, konferenciák) 2011-ben is döntő mértékben az adott nemzetközi illetve külföldi szervezetek segítségével, finanszírozási részvételével volt lehetséges. A MAB **Nemzetközi Tanácsadó Testületének ülését** 2011-ben is megrendeztük.

2. A feladatok és feltételek egyensúlyának kérdése

- a) A MAB **munkaterhelése** 2011-ben a 2010. évihez hasonló volt. A 25%-os titkársági létszámcsökkentés (lásd lejjebb) a változatlan összmunkamennyiség mellett nagyobb munkaterhelést eredményezett lényegében mindegyik maradó kolléga számára.
- b) A korábbi évek beszámolóiban említett **egyensúlyhiány** a feladatok és feltételek között – különös tekintettel a 15 éves minimumra süllyedt költségvetési támogatásra – hatványozottan fennáll, az ebből eredő, a MAB munkájának minőségére, illetve egyáltalán, működőképességére vonatkozó súlyos veszélyekkel együtt.
- c) A **költségvetési támogatás rendelkezésre bocsátásának időzítése** tekintetében 2011. sem volt kivétel az előző évekhez képest, sőt, az első támogatási részlet minden eddigi „rekordot” megdöntve **2011. június 15-én (!)** érkezett számlánkra. Túlélésünket – a rendkívül szigorú gazdálkodás mellett – csak a körültekintően tartalékolts saját bevételek biztosították.

3. A MAB 2010. évi gazdálkodásának eredményei

2011-ben a MAB **általános pénzügyi helyzete összességében tovább romlott**. Ez a romlás – a mégoly feszes gazdálkodás mellett – a központi költségvetési támogatási összeg igen jelentős csökkenésének, valamint a szakindítási véleményezésekből befolyt saját bevételek csökkenésének köszönhető. A **központi támogatás összege 30%-kal volt alacsonyabb** a 2010. évi támogatásnál (**48%-kal** alacsonyabb a 2009. évinél), míg **szakértői díj bevételeink 13%-kal csökkentek** 2010-hez képest (2009-hez képest a csökkenés 47%-os!).

A korábbi évekről szóló beszámolókból jelzett **gazdálkodási nehézségek tehát továbbra is nehezítik – lassan lehetetlenné teszik – a MAB munkáját**.

2011-ben a MAB által fizetett **szakértői tiszteletdíjak 2010-hez képest nem változtak**. 2011-ben sem fizettünk az **egyetemi tanári pályázatok** véleményezéséért szakértői díjat a

felkért bírálóknak. Az eddig is szerény intézményi- és párhuzamos akkreditációs **látogató bizottságok** munkájáért fizetett szakértői díjat **kis mértékben csökkentettük**.

A **titkárság** dolgozóinak illetménye **2010-hez képest változatlan volt, fizetésemelésre nem került sor**. Néhány dolgozónál a nettó kereset szinten tartására történt az adószabályok változása miatt minimális korrekció. E bérkompensáció fedezetét a MAB nem kapta meg a központi költségvetésből. A titkárság dolgozói 2011-ben **jutalomban nem részesültek**, csak a kötelezően megállapítandó 30 illetve 40 éves jubileumi jutalmak kerültek kifizetésre. A **titkárság dolgozóinak létszámát 25%-kal**, az év eleji 20 főről az év során 15 főre **csökkentettük** (13,25 fő a 2011. december 31-i létszám teljes munkaidőre számolva).

Összefoglalóan megállapíthatjuk, hogy a MAB méltatlan finanszírozási keretek között, odaadó, lelkiismeretes munkával töltött, **szakmailag eredményes évet zárt 2011-ben**. Pénzügyi tekintetben sajnos nem mondhatjuk el ugyanezt, a központi támogatás és saját bevételeink csökkenése 2011-ben **súlyosan negatív pénzügyi eredményhez** vezetett, a MAB a 2011. évet közel **39 millió Ft-os veszteséggel** zárta. A hiány a korábbi évek gondosan tartalékkolt pozitív eredményeiből volt fedezhető.

Budapest, 2012. március 31.

Balázs Ervin s.k.
a MAB elnöke